

NHỮNG TIỀM NĂNG CHIẾN LƯỢC VÀ CÁC GIẢI PHÁP KHAI THÁC THỂ MẠNH CẦN GIỜ HUYỆN BIỂN DUY NHẤT CỦA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH HIỆN NAY.

Nguyễn Thị Mộng Tuyền (*)

Tóm tắt:

Cần Giờ nằm ở cửa ngõ Đông Nam, là huyện biển duy nhất cách Thành Phố Hồ Chí Minh khoảng 60km, có tiềm năng kinh tế, là nguồn lực cho Thành phố, đặc biệt trong thời kỳ hội nhập kinh tế quốc tế. Trong tiến trình phát triển đương đại, huyện Cần Giờ có đóng góp rất lớn từ vai trò lãnh đạo và nhân dân lao động thành phố Hồ Chí Minh trong suốt thời kỳ lịch sử lâu dài. Với hơn 30 năm đổi mới (1986-2018) và sự khởi tạo trước đó đã kiến tạo nên một nơi từng là nghèo, chậm phát triển đã chuyển đổi thành huyện tiên tiêu, phát triển, ổn định và bền vững với nhiều thế mạnh trong tiến trình đô thị hóa, tạo thế và lực cho Thành Phố Hồ Chí Minh chủ động và tích cực hội nhập với thế giới và toàn cầu hóa.

1. TỔNG QUAN VỀ ĐẶC THÙ HUYỆN CẦN GIỜ:

Năm 2000, UNESCO đã ra quyết định công nhận Rừng ngập mặn Cần Giờ là khu dự trữ sinh quyển thế giới với hệ động thực vật đa dạng độc đáo điển hình. Tổng tổng diện tích Cần Giờ khoảng 75.000 hecta, có vùng lõi rộng 4.721 hecta, vùng đệm khoảng 41.000 hecta, và vùng chuyển tiếp là 29.000 ha.

Hiện tại, các nhà khoa học cho rằng Rừng ngập mặn Cần Giờ được phát sinh theo diễn tiến tự nhiên của rừng, đúng với quy luật sinh thái. Hệ sinh thái nơi đây ngày càng tăng mức độ đa dạng sinh học, phong phú cả về chủng loài và số lượng loài, gồm 157 loài thực vật thuộc 76 họ, trong đó, có 35 loài cây rừng ngập mặn thuộc 36 chi, 24 họ; khu hệ động vật không xương sống, thủy sinh có 70 loài thuộc 44 họ: Cua biển, tôm Sú, tôm Thẻ Bạc, sò huyết,...; khu hệ cá có 137 loài thuộc 39 họ: cá Ngát, cá Bông Lau, cá Dứa,... Khu hệ lưỡng thê, bò sát có 9 loài lưỡng thê, 31 loài bò sát: Kỳ đà nước, Hồ Mang chúa, trăn Gấm, cá Sấu Hoa cà,... Khu hệ chim có 130 loài, 47 họ, 17 bộ: Bò nông chân xám, Diệc xám, Vạc, Già Đầy, Giang sen,... Khu hệ thú có 19 loài, 13 họ, 7 bộ như Mèo Rừng, Khỉ đuôi dài, Cây vòi đôm, Nhím¹,... Rừng ngập mặn Cần Giờ vừa là tài sản quý giá của Việt Nam

(*) TS. GVC. Trường Đại học Mở Thành phố Hồ Chí Minh.

¹ <http://tapchimoitruong.vn/pages/article.aspx?item=C%C3%A1c-khu-d%E1%BB%B1-tr%E1%BB%AF-sinh-quy%E1%BB%83n-th%E1%BA%BF-gi%E1%BB%9Bi-%E1%BB%9F-Vi%E1%BB%87t-Nam-41609>

và đã trở thành tài sản chung của nhân loại, trong mạng lưới các khu dự trữ sinh quyển thế giới. Đây là lợi thế, là tiềm năng chiến lược về du lịch mang dấu ấn riêng và đậm bản sắc của vùng huyện biển.

2. TẦM NHÌN KINH TẾ - XÃ HỘI CẦN GIỜ TRONG THỜI KỲ HỘI NHẬP QUỐC TẾ (1986-NAY)

1. Quan điểm chung:

Thứ nhất, thuận theo tự nhiên, Cần Giờ đang trong tầm tư duy phát triển của thời kỳ hội nhập thế giới, toàn cầu hóa là “*thế kỷ XXI là thế kỷ của đại dương*”. Xét cái riêng trong cái chung thì đây là nơi có tiềm năng phát triển kinh tế biển rất tiềm năng, có cảnh quan đẹp, bờ biển dài, bãi biển phì nhiêu, màu mỡ; thuận lợi phát triển các ngành công nghiệp hỗ trợ; đồng thời phát triển du lịch sinh thái, nghỉ dưỡng chất lượng cao vì vậy việc phát triển kinh tế biển ở Cần Giờ là một tất yếu khách quan.

Thứ hai, trong tiến trình hội nhập với thế giới, từ năm 2012, Việt Nam đã cùng với 21 thành viên trong Hội nghị thượng đỉnh APEC lần thứ 20 tại Honolulu đã ra thông cáo chung hướng tới xây dựng một nền kinh tế xanh, đô thị xanh trên toàn cầu để chống ô nhiễm và biến đổi khí hậu đang đe dọa cuộc sống nhân loại, trong đó có việc bảo vệ môi trường vùng biển đảo và vùng ven bờ biển đảo. Do vậy, việc xây dựng nền kinh tế biển Cần Giờ là tuân thủ những khuyến nghị của tổ chức APEC về việc thiết lập một vùng kinh tế xanh và đô thị xanh cho một vùng dân cư ven biển của thành phố Hồ Chí Minh trong tương lai.

Thứ ba, theo tiến trình phát triển của khu vực, năm 2015, Việt Nam đã gia nhập cộng đồng ASEAN. Trong ASEAN, Việt Nam cùng với các nước ASEAN gắn bó chặt chẽ với nhau là để phát triển, mà đa số các nước trong cộng đồng này đều có tiềm năng kinh tế biển, đặc biệt là vùng ven bờ phong phú tài nguyên chưa được khai thác. Việc phát triển nền kinh tế biển ở Cần Giờ là một yêu cầu cấp bách, một mặt thúc đẩy việc hình thành nên thể chế kinh tế đặc thù để thành phố Hồ Chí Minh tham gia vào nền kinh tế biển của cộng đồng ASEAN, mặt khác làm cho quyền chủ quyền vùng lãnh hải của Việt Nam và các nước ASEAN càng thêm vững mạnh.

Thứ tư, với vai trò đảm trách sứ mệnh lịch sử của cả nước, thành phố Hồ Chí Minh là một “*đô thị đặc biệt*” và phải phấn đấu “*xây dựng thành phố Hồ Chí Minh văn minh, hiện đại với vai trò đặc biệt...*”². Một trong những vấn đề đặc biệt là xây dựng huyện nông ngư nghiệp Cần Giờ thành một đô thị kinh tế biển hiện đại, là nơi tiếp cận với biển đông, nơi giao lưu với các vùng kinh tế biển miền Đông Nam Bộ và các vùng biển đảo trong khu vực, như các nước Malaysia, Singapore, Thái Lan ... Hàng hoá từ Thành Phố Hồ Chí Minh sẽ lưu chuyển sang các vùng dân cư ven biển và hải đảo vùng biển tiếp cận mà Cần Giờ sẽ là nơi đầu mối hay là địa điểm trung chuyển của hệ thống thị trường kinh tế biển của khu vực.

² Đảng Cộng sản Việt Nam -Thành uỷ Tp.HCM : “*Quán triệt, triển khai thực hiện NQ số 16-NQ/TW của Bộ Chính Trị (KHOÁ XI) về phương hướng, nhiệm vụ phát triển TP.HCM đến năm 2020*” tr.3 và tr.7.

2. Quan điểm cụ thể:

Các nhà nghiên cứu khoa học cho rằng Cần Giờ là một huyện ngoại thành có diện tích 680,89 km² bằng 1/3 tổng diện tích của toàn thành phố Hồ Chí Minh, lớn hơn đặc khu hành chính Ma Cao hơn 20 lần (28,2 km²), gần bằng đặc khu Hồng Kông (1.104 km²) của Trung Quốc, nhưng lớn hơn Vương quốc Butan (47.000 km²) ở chân núi Himalaya thuộc vùng Nam Á.

Cần Giờ đã từng hình thành 3 vùng sản xuất tập trung: một là vùng chuyên canh nông nghiệp và ngư nghiệp ven bờ thuộc về 3 xã phía Bắc; hai là vùng lâm nghiệp và nuôi tôm, cá của cư dân hai xã phía Nam; ba là vùng giữa, đây là vùng thương mại dịch vụ, du lịch, đánh cá xa bờ, chế biến thủy sản và trồng cây ăn trái. Đặc biệt, Cần Giờ còn có hệ thống 69 cù lao biển lớn nhỏ chưa được điều tra, cần phải được nghiên cứu để lập dự án khai thác thế mạnh tiềm năng lâu dài. Dự báo có 69 cù lao trên biển là một vùng kinh tế mới để lập dự án để xây dựng, phát triển vùng kinh tế đặc thù.

Hơn nữa, xét về yếu tố tự nhiên và xã hội thì kinh tế biển không phải là tiềm năng và hoạt động kinh tế chỉ dành cho ở ngoài biển mà còn bao gồm cả vùng ven bờ và vùng đất gắn liền trực tiếp với biển khơi. Cần Giờ là một huyện tiền tiêu, bao gồm 7 xã (Long Hoà, Thạnh An, Lý Nhơn, Tam Thôn Hiệp, An Thới Đông, Bình Khánh và thị trấn huyện lỵ ở xã Cần Thạnh) là một vùng kinh tế biển của Thành Phố Hồ Chí Minh trong vùng kinh tế trọng điểm phía Nam, có liên quan đối lưu với Cảng Phú Mỹ nằm trên sông Thị Vải và Cảng tổng hợp và Container Cái Mép Hạ (cù lao cách biệt đất liền ở huyện Tân Thành, Bà Rịa-Vũng Tàu).

Phát triển kinh tế- xã hội huyện Cần Giờ cần có các quan điểm cụ thể như sau:

Một là, khai thác, nuôi trồng chế biến hải sản, trong đó phải xem việc hiện đại hoá tàu thuyền và các phương tiện thông tin, dò bắt cá ... trên vùng biển khơi và biển quốc tế là trọng điểm. Đánh cá trên biển không chỉ là hoạt động kinh tế đơn thuần mà còn là hành động khẳng định chủ quyền lãnh hải của tổ quốc trên biển Đông và quyền giao thương trên vùng biển quốc tế.

Hai là, khai thác chế biến, nuôi trồng, phân phối hải sản đánh bắt được theo công nghệ hiện đại. Trong đó, việc hình thành một hệ thống xí nghiệp chế biến hải sản, thực phẩm theo tiêu chuẩn quốc tế về bảo vệ môi trường, xây dựng nền kinh tế xanh và an toàn thực phẩm nên xem là việc cần làm trước tiên. Đồng thời, Cần Giờ cần nâng cao công nghệ nuôi trồng tôm, cua, cá sấu, lươn, chình và những cánh đồng muối ở Lý Nhơn thành những sản phẩm hàng hoá cung cấp cho thành phố Hồ Chí Minh và các đô thị miền đông Nam Bộ.

Ba là, phát triển du lịch biển và cù lao ven biển với những chương trình nghỉ dưỡng, phong phú ngắn hạn trung hạn và dài hạn.

Bốn là, khai thác và chuyên môn hóa nghiệp vụ việc bảo vệ khu rừng ngập mặn và xây dựng chương trình “khám phá sinh cảnh vùng ngập mặn Cần Giờ”, thực hiện điều tra nghiên cứu hệ sinh thái rừng ngập mặn và tác động của nó đối với biển Cần Giờ và Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh biến đổi khí hậu.

Năm là, đảm bảo môi trường tự nhiên đi đôi với bảo tồn đa dạng sinh học, thực hiện sưu tầm, cây trồng các nguồn gen động thực vật, hải sản, khoáng sản

tiêu biểu thích nghi với khí hậu ven biển lưu tồn ở khu sinh quyển UNESCO như là những tiêu bản hàng hoá trong tương lai.

Sáu là, xây dựng cơ sở vật chất cho một khu tổng hợp (dân cư, hành chính, công ty, trường dạy nghề, bệnh viện, khu logistics...) cho một đô thị biển mang tính đặc thù của thành phố Hồ Chí Minh là một đô thị đặc biệt.

Thật ra, Cần Giờ gần như là trung tâm giao lưu thương mại, có thể kết nối thuận lợi với huyện Nhà Bè (TP. Hồ Chí Minh), huyện Nhơn Trạch (tỉnh Đồng Nai), huyện Châu Thành và thị xã Bà Rịa (thị xã Vũng Tàu), huyện Cần Đước, huyện Cần Giuộc (tỉnh Long An), huyện Gò Công Đông (tỉnh Tiền Giang). Vị trí địa lý của Cần Giờ rất cơ động trong mạng lưới thương mại đô thị và nền kinh tế biển Cần Giờ sẽ có tác động đến quá trình phát triển kinh tế - xã hội của các vùng dân cư đang phát triển của các tỉnh thành. Thiết nghĩ, những điểm đột phá để phát triển nhanh huyện Cần Giờ theo hướng tăng trưởng kinh tế biển là xây dựng đội ngư thuyền đánh cá viễn dương, mở rộng diện nuôi trồng, chế biến hải sản xuất khẩu và du lịch sinh thái khám phá rừng ngập mặn, hệ thống 69 cù lao ven biển.

3. Đề xuất những giải pháp khai thác thế mạnh và tiềm năng chiến lược huyện Cần Giờ.

Hoàn thiện cơ chế chính sách, pháp luật cho vùng kinh tế đô thị đặc biệt

Một trong những yếu tố nền móng, ảnh hưởng đến mục tiêu lớn và tầm nhìn chiến lược cho huyện Cần Giờ là phân cấp, phân quyền cụ thể để đảm bảo thực hiện quản lý hiệu quả các mặt hành chính, kinh tế - xã hội từng địa bàn cụ thể.

Cán bộ chủ chốt ở đây phải bảo đảm quản lý, điều hành nhanh nhạy, hiệu lực, hiệu quả; đề cao trách nhiệm cá nhân của người đứng đầu đơn vị trực thuộc; có cơ chế giám sát người đứng đầu đơn vị hành chính kinh tế trọng điểm đặc biệt mang tính khách quan, hiệu quả nhằm phòng ngừa nguy cơ lạm quyền; phát hiện và ngăn chặn kịp thời các quyết định không phù hợp với quy định của pháp luật; bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng; sự giám sát của Nhân dân, Hội đồng nhân dân thành phố; sự chỉ đạo của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, các Bộ, cơ quan ngang Bộ có liên quan; UBND và Chủ tịch UBND Thành phố.

Triển khai thực hiện tốt Luật tài nguyên, môi trường duyên hải. Tích cực quản lý tài nguyên và bảo vệ môi trường biển và vùng duyên hải.

Hoàn chỉnh các chính sách về môi trường đầu tư kinh doanh; phát triển kết cấu hạ tầng; dịch vụ hỗ trợ đầu tư; ưu đãi đầu tư; đất đai; lao động; giải quyết những phối phối khác biệt; thu hút ngoại kiều; xuất nhập khẩu

Thực hiện đề án phát triển đường giao thông đô thị theo chuẩn quốc tế

Về giao thông đường bộ, thành phố Hồ Chí Minh cần không gian và tài nguyên để đảm bảo phát triển kinh tế-xã hội bền vững trong tương lai thì lãnh đạo địa phương nói riêng và chính phủ nói chung cần thiết đẩy nhanh tiến độ khảo sát, quy hoạch kiến trúc huyện thành khu đô thị, xây dựng hạ tầng giao thông cầu Bình

Khánh, đường Vàm Sác theo chuẩn quốc tế để thu hút du khách tham quan cảnh đẹp tự nhiên và nghỉ dưỡng chất lượng cao.

Mặt khác, trục chính giao thông đường Rừng Sác nối trung tâm huyện Cần Giò với thành phố Hồ Chí Minh dài 36,5 km nên cải tạo, nâng cấp mở rộng thêm nhiều làn xe cho phù hợp với nhu cầu thực tế. Ba trục nhánh nối từ đường Rừng Sác đến trung tâm 3 xã còn lại là Tam Thôn Hiệp, An Thới Đông, Lý Nhơn cũng phải xây dựng, gắn đèn giao thông đảm bảo an toàn cho người tham gia giao thông.

Mở rộng, nâng cấp đường vành đai, đặt tên đường, nhóm đường kết nối 4 xã phía Bắc (Tam Thôn Hiệp, Bình Khánh, An Thới Đông, Lý Nhơn; cải tạo lại các tuyến đường dọc biển Cần Thạnh - Long Hòa, tuyến đường bộ nối trung tâm xã đảo Thạnh An với ấp Thiềng Liềng (xã Thạnh An) nhằm phục vụ phục vụ phát triển kinh tế - xã hội huyện Cần Giò nói chung và đáp ứng nhu cầu phát triển du lịch sinh thái trên từng địa phận nói riêng.

Ngoài ra còn có một số tuyến đường nhỏ trong khu dân cư, đường ấp, đường đồng muối, đường đê khác cũng được ưu tiên nâng cấp hoặc xây mới tạo điều kiện giao thông liền mạch, thuận lợi.

Về đường giao thông thủy, với tiềm năng về địa hình nhiều sông, rạch, giao thông thủy được xem là thế mạnh của huyện Cần Giò. Việc lưu thông từ huyện, các xã, thị trấn đến các địa phương giáp ranh chủ yếu bằng các tuyến giao thông thủy. Trên địa bàn huyện Cần Giò có 41 bến thủy nội địa được bố trí trải đều ở các xã, thị trấn (trong đó, phục vụ vận chuyển hàng hoá và hành khách là 24 bến), với 48 phương tiện chở khách. Thủy lộ chính là sông Nhà Bè, Lòng Tàu, Soài Rạp.

Cần Giò giáp với các tỉnh Đồng Nai, Long An và tỉnh Tiền Giang. Nhằm rút ngắn khoảng cách giao thông giữa huyện Cần Giò với các tỉnh giáp ranh, đồng thời tạo ra không gian phát triển du lịch liên vùng, huyện cần đầu tư phát triển các tuyến phà hoặc vận tải cao tốc đường thủy kết nối giữa Cần Giò với các địa phương giáp ranh như tuyến phà Cần Giò - Cần Giuộc, Cần Giò - Vũng Tàu, Cần Giò - Nhơn Trạch, Cần Giò - Gò Công. Ngoài ra, nên xúc tiến đầu tư tuyến phà hoặc vận tải cao tốc qua xã đảo Thạnh An sẽ giảm cách trở giao thông, người dân có thể dễ dàng giao lưu, mua bán, phát triển kinh tế. Hàng năm, huyện cần tăng cường phối hợp Sở Du lịch Thành phố tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức du lịch (kỹ năng, thương mại...) cho cán bộ và cả người dân trên địa bàn.

Định hướng những năm tới, huyện Cần Giò nên nghiên cứu phát triển nhiều tàu cao tốc tiện nghi, chất lượng cao phục vụ hệ thống các tuyến giao thông thủy như từ bến phà Bình Khánh 2 nối với Phước Khánh thuộc Nhơn Trạch, tỉnh Đồng Nai; bến phà An Thới Đông nối với Hiệp Phước, huyện Nhà Bè và các huyện phía Nam thuộc tỉnh Long An để mở rộng giao thương, buôn bán giữa các vùng. Bên cạnh đó, đầu tư xây dựng thêm các bến tàu du lịch tại các điểm Tắc Xuất (thị trấn Cần Thạnh), Dàn Xây, Tam Thôn Hiệp và Lý Nhơn để thu hút khách du lịch đến tham quan bằng đường thủy.

Tự chủ trong công tác giáo dục và đào tạo, xây dựng và phát triển nguồn

nhân lực

Một trong các mục tiêu, nhiệm vụ tổng quát phát triển cả nước 5 năm, giai đoạn 2016-2020, thể hiện trong Nghị quyết Đại hội lần thứ XII của Đảng là: “Thực hiện đồng bộ các cơ chế, chính sách, giải pháp phát triển nguồn nhân lực, nhất là nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội”. Vấn đề đặt ra là cần đánh giá thực trạng công tác đào tạo phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao hiện nay ra sao để có giải pháp hiệu quả, đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và chủ động, tích cực hội nhập quốc tế.

Văn kiện Đại hội lần thứ XII của Đảng chỉ rõ: “Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực cho đất nước, cho từng ngành, từng lĩnh vực, với những giải pháp đồng bộ, trong đó tập trung cho giải pháp đào tạo, đào tạo lại nguồn nhân lực trong nhà trường cũng như trong quá trình sản xuất kinh doanh, chú trọng nâng cao tính chuyên nghiệp và kỹ năng thực hành. Phát triển hợp lý, hiệu quả các loại hình trường ngoài công lập đối với giáo dục nghề nghiệp và giáo dục đại học”.

Vì vậy, để đủ nguồn nhân lực cho sự phát triển kinh tế-xã hội Cần Giờ nói riêng, điều cần nhất là phải có một cơ chế tự chủ, được phép chủ động lập đề án và thực hiện các chính sách đặc thù về đầu tư giáo dục, đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển vùng kinh tế ven biển, kinh tế vùng xứng tầm khu vực.

Quy hoạch phát triển du lịch – dịch vụ

Mục tiêu tăng trưởng kinh tế của thành phố Hồ Chí Minh 5 năm, giai đoạn 2015-2020 là: bình quân trên 20%/1 năm (gồm có cả mục tiêu tăng trưởng kinh tế của huyện Cần Giờ). Do vậy cần tập trung đầu tư đúng mức để nâng cao chất lượng chuyển dịch cơ cấu theo hướng khai thác thế mạnh dịch vụ du lịch sinh thái, du lịch biển đặc thù

Trước hết, phát triển công viên cây xanh, bảo vệ và tôn tạo và phát triển khu rừng sinh thái ngập mặn bằng phát triển du lịch, biên khảo, nghiên cứu khoa học, hội thảo quốc tế...

Xây dựng và khai thác các khu di tích lịch sử cách mạng nổi tiếng như khu di tích lịch sử Rừng Sác, khu di tích Cần Thạnh-Long Hòa... Xác định việc kết hợp làm nơi giáo dục truyền thống cách mạng cho thanh thiếu niên, học sinh, sinh viên và là nơi tham quan có cảnh quan thiên nhiên đẹp cho du khách trong và ngoài

nước.

Xây dựng khu vui chơi, giải trí phục vụ các hoạt động dịch vụ. Các hoạt động dịch vụ, tham quan nghỉ mát, nghỉ dưỡng dài hạn sẽ tăng lên đáng kể trên cơ sở hình thành các khu du lịch sinh thái vườn-biển; xây dựng khu nghiên cứu rừng ngập mặn...

Quy hoạch phát triển hải cảng-dịch vụ đóng tàu

Xây dựng đồng bộ hoàn chỉnh và hiện đại hệ thống giao thông trong khu đô thị, kết nối thuận lợi với hệ thống giao thông đường thủy, đường ô tô bên ngoài, đảm bảo sự thông suốt trong nội bộ và ra vào khu đô thị.

Thiết lập kết nối hài hòa về mặt phát triển không gian xây dựng cũng như hệ thống cơ sở hạ tầng khu đô thị cảng Hiệp Phước với khu vực dân cư Bắc Nhà Bè, khu đô thị Nam Sài Gòn, khu vực Bình Khánh, Lý Nhơn, huyện Cần Giờ (Thành phố Hồ Chí Minh) với các khu công nghiệp và dân cư đô thị khu vực Long Hậu – Tân Kim, Tân Tập – Phước Vĩnh Đông (Huyện Cần Giuộc, Tỉnh Long An). Tiên lượng sự phát triển khu đô thị cảng Hiệp Phước trong mối tương quan với khu vực xung quanh, đảm bảo cho sự phát triển, khai thác khu đô thị cảng Hiệp Phước được lâu dài, bền vững.

Phát triển các ngành công nghiệp đóng tàu biển và dịch vụ logistics³, hình thành trung tâm công nghiệp dịch vụ logistics gắn với cảng biển và vận tải biển tầm cỡ khu vực và quốc tế, hỗ trợ phát triển công nghiệp và dịch vụ của thành phố; đẩy nhanh quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hóa.

Xây dựng khu đô thị gắn với cảng biển, các khu công nghiệp và dịch vụ logistics, phát triển không gian đô thị và cơ sở hạ tầng, kết nối với toàn thành phố và vùng kinh tế trọng điểm phía nam, tạo điều kiện mở rộng không gian đô thị thành phố Hồ Chí Minh ra biển, góp phần tạo động lực phát triển kinh tế – xã hội, cho thành phố Hồ Chí Minh và vùng kinh tế trọng điểm phía Nam.

Theo các nhà khoa học, phát triển Cần Giờ với mục tiêu vừa là vấn đề phát triển kinh tế-xã hội vừa là sự khẳng định chủ quyền lãnh hải trên biển Đông và quyền giao thương trên biển quốc tế. Đề xứng đáng là một thành phố có vai trò đặc biệt, thành phố Hồ Chí Minh cần khẩn trương xây dựng huyện biển nông- ngư Cần Giờ thành một đô thị kinh tế biển hiện đại trong tầm cỡ so sánh với cộng đồng ASEAN.

⁽³⁾ Dịch vụ logistics là hoạt động thương mại, theo đó thương nhân tổ chức thực hiện một hoặc nhiều công việc bao gồm nhận hàng, vận chuyển, lưu kho, lưu bãi, làm thủ tục hải quan, các thủ tục giấy tờ khác, tư vấn khách hàng, đóng gói bao bì, ghi ký mã hiệu, giao hàng hoặc các dịch vụ khác có liên quan đến hàng hóa theo thỏa thuận với khách hàng để hưởng thù lao. Dịch vụ logistics được phiên âm theo tiếng Việt là dịch vụ lô-gi-s-tíc. (Điều 233 Luật thương mại năm 2005 của Việt Nam)

Đô thị hóa vùng nông thôn, cải tạo nông nghiệp và ngư nghiệp

Ngoài việc khai thác tiềm năng, thế mạnh về du lịch sinh thái, Cần Giờ cần phát triển sản xuất nông nghiệp theo hướng nông nghiệp đô thị, bền vững; ứng dụng các tiến bộ khoa học công nghệ vào sản xuất, nâng cao năng suất, hiệu quả sản xuất, cải thiện thu nhập của nhân dân, giảm nghèo bền vững; phát huy các giá trị văn hóa tinh thần, bảo vệ môi trường sinh thái; xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; bảo đảm an ninh trật tự, an toàn xã hội, góp phần xây dựng huyện Cần Giờ văn minh, hiện đại, nghĩa tình. Huyện cần phấn đấu đạt Bộ tiêu chí đặc thù vùng nông thôn thành phố Hồ Chí Minh giai đoạn 2016 – 2020. Để đến năm 2020, huyện Cần Giờ được Trung ương công nhận đạt chuẩn huyện nông thôn mới giai đoạn 2016 – 2020 theo kỳ vọng của lãnh đạo Thành phố.

Nghiên cứu, chuyển giao hoặc đầu tư các ứng dụng khoa học kỹ thuật công nghệ hiện đại để xử lý ô nhiễm môi trường, ứng phó kịp thời với biến đổi khí hậu, cải tạo môi trường sống cho nền nông nghiệp và ngư nghiệp bền vững. Tích cực đưa ra đề án khảo sát thực địa tiềm năng.

Xây dựng đội ngư thuyền biển khơi với công nghệ hiện đại, phù hợp; phát triển du lịch khám phá vùng sinh quyển rừng ngập mặn và hệ thống 69 cù lao; tăng trưởng hàng hoá hải sản nuôi trồng xuất khẩu là khâu đột phá xây dựng kinh tế biển cho huyện Cần Giờ trong tầm nhìn đến năm 2020.

Lãnh đạo thành phố cần chỉ đạo kịp thời cho Cần Giờ xây dựng đề án phát triển sinh biển; lập dự án xây dựng trung tâm hải cảng và hải sản với nhiều mục đích song song như: Cảng biển phục vụ việc neo đậu du thuyền cho Việt Nam và các nước trong khu vực như Hồng Kông (Trung Quốc), Thái-lan, In-đô-nê-xi-a, Ma-lai-xi-a... Đồng thời, chủ động thực hiện đề án dành riêng cho các hoạt động giải trí cao cấp như: Lễ hội thuyền buồm quốc tế, triển lãm du thuyền, biển nhân tạo,... góp phần thúc đẩy phát triển du lịch biển Việt Nam. Đặc biệt, hải cảng còn có thể trở thành cảng quân sự, căn cứ hải quân, cảnh sát biển để phục vụ mục đích bảo vệ an ninh biển.

Mặt khác, sớm thực hiện các dự án cụ thể cho các khu: chăm sóc sức khỏe người cao tuổi, du lịch tâm linh, biển tạo sóng nhân tạo, khu giải trí về đêm, tái hiện không gian Sài Gòn xưa; phim trường thực cảnh điện ảnh, với ý tưởng đào tạo và sử dụng người dân lao động tại địa phương...

Xây dựng khu đô thị du lịch, nghỉ dưỡng tầm cỡ quốc tế. Tuy nhiên, bên cạnh đó cũng cần chú trọng công tác bảo vệ môi trường vì đây là đô thị gắn liền với biển. Vì vậy, các ngành chức năng cần có quy hoạch tầm nhìn xa, để khu đô thị Cần Giờ trong tương lai đẹp, hiện đại về hình thức gắn liền với bảo vệ hệ sinh thái

biên

Tóm lại:

Cần thiết đánh thức tiềm năng chiến lược và đề xuất nhiều giải pháp hơn nữa cho việc xây dựng nền kinh tế biên ở huyện Cần Giờ. Các quan điểm và kiến nghị nêu trên, kỳ vọng góp thêm quan điểm cho chiến lược phát triển kinh tế thành phố Hồ Chí Minh nói chung và Cần Giờ - đặc biệt nói riêng. Các giải pháp phát huy thế mạnh địa phương góp thêm chuyển biến trong việc cải thiện cuộc sống và giải quyết việc làm cho người dân Cần Giờ. Rà soát, nắm bắt nhu cầu của các doanh nghiệp lĩnh vực du lịch trên địa bàn về lao động trong lĩnh vực du lịch để có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cho lực lượng lao động địa phương, đáp ứng nhu cầu phát triển. Thúc đẩy phát triển kinh tế, nâng cao đời sống người dân huyện Cần Giờ là một trong những điều kiện hết sức quan trọng đánh thức tiềm năng chiến lược của thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và cho cả nước nói chung trong tương lai.

Tài liệu tham khảo:

1. **Ban chấp hành Đảng bộ Huyện Cần Giờ (2005)**, *Lịch sử Đảng bộ huyện Cần Giờ 1975-2000*, Nxb Tổng hợp, Thành Phố Hồ Chí Minh, tr. 255.
2. **Đảng Cộng sản Việt Nam-Thành uỷ Tp.HCM**, “*Quán triệt, triển khai thực hiện NQ số 16-NQ/TW của Bộ Chính Trị (KHOÁ XI) về phương hướng, nhiệm vụ phát triển TP.HCM đến năm 2020*” tr.3 và tr.7.
3. *Từ Điển Bách Khoa Việt Nam*, Hà Nội 1994, tập 1, A-Đ, tr.360.
4. **Lịch sử Đảng Bộ huyện Cần Giờ (2005)**, Nxb Tổng Hợp Thành Phố Hồ Chí Minh.
5. *Sơ khảo huyện Cần Giờ (1993)*, Nxb Khoa học Xã Hội, Hà Nội.
6. *Biển Đông ngư trường (1988)*, Nxb Thủy Sản, Hà Nội.
7. <http://tapchimoitruong.vn/pages/article.aspx?item=C%C3%A1c-khu-d%E1%BB%B1-tr%E1%BB%AF-sinh-quy%E1%BB%83n-th%E1%BA%BF-gi%E1%BB%9Bi-%E1%BB%9F-Vi%E1%BB%87t-Nam-41609>
8. **Viện Nghiên cứu lập pháp (2018)**, “*Thông tin chuyên đề mô hình tổ chức chính quyền tại các đơn vị hành chính lãnh thổ đặc biệt ở một số quốc gia trên thế giới và kinh nghiệm cho Việt Nam (năm 2018)*”
9. Viện Nghiên cứu lập pháp, Ủy ban Thường vụ Quốc hội (năm 2017), Chuyên đề: *Mô hình tổ chức chính quyền địa phương ở đơn vị hành chính, kinh tế đặc biệt: những vấn đề đặt ra và hướng giải quyết*,

